

B R E V I A R V M R O M A N V M,

Ex sacra potissimum scriptura, & probatis sanctorum
historiis nuper coniectum, ac denuo per
eundem authorem accurantius
recognitum.

*scrutamini scripturas, quoniam illæ sunt,
quæ testimonium perhibent de me.
Iohan. V.*

VENETIIS APVD IVNCTAS

MDCXXXI

AD SANCTISSIMVM PATREM
& Dominum nostrum Paulum tertium
Pontificem Maximum,

Francisci Quignonij Tituli Sanctæ Crucis in Ierusalem presbyteri
Cardinalis, in Breuiarium proxime consecutum, ac denuo
recognitum.

P R Æ F A T I O.

B Reuiarum Romanum nuper a nobis felicit recordationis Clementis. VII. Pontifi. Maximi hortatu consecutum, ac potius in ampliorem sacrarum scripturam lectionem, ad veterem sanctorum patrum, & conciliorum antiquorum formam reuocatum, tuaque voluntate sanctissime pater editum, graues plerosque ac doctos viros ita probasse & recepisce intellexi, vt nihil in eo metandum existimarent. Alios item animaduerti graues etiam, & prudentes homines, qui eius rationem magnopere probantes, nonnihil tamen in eo desiderari affimarent. Illud vero nunquam dubitatui, fore in tanta multitudine nonnullos ex ijs videlicet, qui in diuerso precandi ritu consensuissent, quibus labor ille noster non esset perinde gratus, existimantibus ab inueterata illa consuetudine precandi nulla ratione clericis esse discedendum. Imo vero nobis primam editionem Breuiarij, non tanquam promulgationem legis esse placuerat, sed quasi publicam quandam deliberationem: vt sic proposita nostra sententia, iudicia multorum exquireremus, & quod omnium commodissimum, & religioni, ac pietati conuenientissimum plerisque prudentibus, grauibisque viris visum esset, sequeremur. Nihil enim humano elaboratum ingenio tam exactum initio vnquam fuit, quin postea multorum accedente iudicio perfectius reddi possit, vt in ipsis etiam ecclesiasticis institutis, circa primitiuam presertim ecclesiam contigisse videmus. Itaque, multorum sententiis collatis, quæ nobis partim vocibus, partim scriptis innotuerunt, iudicium eorum secuti, qui omnium prudentissime sentire visi sunt, libenter quedam addidimus, alia mutauimus, & omnia diligenter recongnouimus, retenta tamen summa forma Breuiarii. Sed quoniam sic fert natura rerum, vt nihil sit tam rectum, nihil tanta ratione in vitam vsumque hominum inductum, cuius nouitas non sit aliquibus ingrata, non temere facturi esse videmur, si rationem totius instituti nostri a nobis prius summatim redditam, nunc accuratius recognito Breuiario, paulo latius explicabimus. Mihi enim (vt sæpe sum professus) cogitanti, atque animo repententi initia veteris insituti, quo sancitum est, vt clerici sacris initiati, vel sacerdotiis præsidentes, singulis diebus perlegant horarias preces, quas Canonicas etiam appellamus, tres præcipue causæ spectatæ fuisse videri solent. Quarum ea prima est, qui cum cæteri homines in quaque ciuitate, aut suum quisque negotium agent, aut in Republica administranda sint occupati, clericis ex eo vocatis, qui sortis Domini sint, quique bonis ecclesiasticis aluntur, hoc potissimum negotium diuinis, & humanis legibus est iniunctum, vt Deum habere propitium

in commissum sibi populum, de se bene merentem cunctis rationibus enitantur. quod non solum sacrificiis efficitur, sed etiam precibus, quæ a pio corde proficiscantur. ipsi enim (vt testimonio versibusque vtar beati Alexandri papæ & martyris) pro populo interpellant, & populi peccata comedunt, quia precibus suis & oblationibus ea delent, atque consumunt. Qui quanto digniores fuerint, tanto facilius pro quibus necessitatibus clamant, exaudiuntur. Quod testimonio probat Iacobi Apostoli, qui nos ad precandum cohortans, Orate (inquit) pro inuicem vt saluemini. multum enim valet deprecatio iusti assidua. Altera causa est, vt qui reliquo populo exemplo debent esse virtutis & sanctimonix, assidua precatione Deum alloquentes, minus opportuni reddantur tentatori diabolo, si eos inuenerit, vt Hieronymus ait, occupatos, & a cogitationibus caducarum rerum subinde auocati, contemplationi diuinarum assuescant. Tertia, vt religionis quoque futuri magistri quotidiana sacræ scripturæ & ecclesiasticum historiarum lectione erudiantur, complectanturque (vt Paulos ait) eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, & potentes sint exhortari in doctrina sana, & eos, qui contradicunt, arguere. Et profecto si quis modum precandi olim a maioribus traditum diligenter confideret, plane intelligat horum omnium præcipia ab ipsis habitam esse rationem. Sed factum est nescio quo pacto precantium negligentia, vt paulatim a sanctissimis illis veterum patrum institutis discederetur. Nam libri scripture sacræ, qui statis anni temporibus legendi erant more maiorum (vt est in monumentis Gelasii papæ, & concilii Romani. lxx. episcoporum) vixdum incepti omittuntur in alio Breuiario. Tam historiæ sanctorum quedam tam inculte, & tam sine delectu scriptæ habentur in eodem, vt nec authoritatem habere videantur, nec grauitatem. Accedit tam perplexus ordo, tamque difficilis precandi ratio, vt interdum paulo minor opera in requirendo ponatur, qui, cum inueneris, in legendo. Quibus rebus animaduersis, felicitis recordationis Clemens. VII. Pontifex Maxi. cum intelligeret officii sui esse, cum aliorum Christianorum commoditatibus prospicere, tum in primis clericorum, quibus ministris vteretur in commissio sibi grege administrando, me hortatus est, negociumque dedit, vt quantum cura, & diligentia niti possem, preces horarias ita disponerem, & ad veterem illam formam, quoad fieri posset, redigerem: vt difficultatibus, dispendiisque sublatis, nec a summa rationis olim ab antiquis sanctisque patribus institutæ, discederetur: nec rursum clerici ab officio precandi deterrerentur laboris magnitudine. Quam ego pro uinciam libentissime suscepi, simul vt Christi vicario honestissima precipienti parerem, simul vt bono publico pro mea virili parte seruirem. Adhibitis igitur quibusdam meorum domesticorum prudentibus hominibus, ac sacrarum literarum & pontificii iuris doctrina præditis, eisdemque Græce & Latine eruditis, dedi operam qui maxime potui, vt commode ac ex vtilitate publica rem conficerem. Ac illud ante omnia visum nobis est in consuetudinem reuocare, vt scriptura sacra omnia visum nobis est in consuetudinem reuocare, vt scriptura sacra maxime omnium toto anno, & omnes psalmi singulis septimanis perlegerent. Utrumque enim veteribus patribus summa ratione placuisse videbamus, qui plerosque libros (vt supra dictum est) utrumque testamenti per anni

tempora legendos disposuerant in Breuiario, & per dies sic psalmos distribuerant, vt singulis septimanis totum psalterium legeretur, quod singulis diebus in primitua ecclesia perlegi solitum esse tradit Speculator. Sed (vt supra diximus) precantium negligentia factum erat, vt minima pars scripturæ sacræ legeretur, & psalorum plerisque omissis, pauci singulis fere diebus repeterentur. Quod eis accidit, dum officij ferialis optime sanctissimeque, a maioribus instituti longitudinem & laborem refugerent. Ad quem vitandum, varia compendia excogitantes, consuetudinem induxerunt omissis feriis, toto fere anno scriptorum festa celebrandi, etiam in quadragesima. quod quantum sit contra veterum instituta, declarat concilium Laodicenum, quo cautum est, ne in quadragesima martyrum natalitia celebrentur, & item Toletanum decimum, in quo traditur, nihil esse in quadragesima de scriptorum solennitatibus celebrandum, idque de antiquitate regulari cautum esse. Quod ipsi animaduertentes, conditionemque temporum & infirmitatem clericorum spectantes, rationem ineundam putauimus, vt pari propemodum labore, vt cum festum celebrabatur, sed minor qui cum agebatur de feria veteris testamenti, magna & vtilissima pars, & totum nouum, præter partem Apocalypsis, in anno, & singulis Septimanis psalmi omnes perlegerentur, terni singulis horis, vnus longitudine cum alterius breuitate sic compensata, vt labor legendi diurnus par propemodum sit omnibus diebus, siue feria sit, siue festum celebretur, habita quoque in distribuendo, quoad fieri potuit, ratione feriarum, festorum non perinde, nec enim si cuius psalmi vnum aut alterum verbum potest ad aliquod festum accommodari, idcirco mutandus erat ordo commodissimus, quo nullus psalorum in hebdomada prætermittitur, vt non illa verba solum, sed cætera omnia in ipsis contenta mysteria, liceat intelligentibus septimoquoque die contemplari. Nam ad psalterium perlegendum, si veterem illam rectam & sanctam psalorum distributionem feralem, in qua psalmi quidam quotidie repetuntur, retinuissimus, longitudo officij perinde vt antea clericos deterreret, qui hac commodissima, & ad vetusinstitutum afformata mediocritate, multum, vtiam experi sumus, alliciuntur. Nam licet opera consueta legendi scripturas, parum minuat in hoc Breuiario, presertim cum pleraque omnia ex libro legi sit necesse, curauimus tamen, vt ordine longe simpliciore, & expeditiore magna pars laboris minueretur, sublato tædio & difficultate, psalmos, & alia hincinde cum mora & molestia perquirendi, & difficillimam rationem longo tempore perdiscendi. Versiculos, responsoria, & capitula omitiere idcirco visum est, non qui hæc superuacanea aut inutilia viderentur (augent enim pietatem, & sunt scripturæ sacræ particulæ) sed quam cum introductæ sint ad cantus potissimum modulandes, & legentes sæpe morentur cum molestia quæritandi, locum relinqui volumus continenti lectioni scripturæ sacræ, quæ magis facit ad pietatem atque doctrinam priuatim legentium, quorum hac quidem in parte maiorem rationem haberi volumus, qui concinentium. Nec enim ad precandum cuncta vtilia & salubria congeri debent, ne clerici grauentur iniquiori pondere. Atque vtinam tam robusti essemus, vt totum etiam vetus testamentum in anno perlegere non grauemur, libenter enim omnes illius libros legendos proponeremus: sed (vt

dictum est) habenda fuit ratio, ne precandi labor in tanta clericorum infirmitate modum excederet. Officium beatæ virginis in alio Breuiario vsitatum omittitur, nec propterea minuitur ipsius honor. Nam paucis festis exceptis, quotidie variis commemorationibus adoratur, & obsecratur: atque eius memoria multis dicatis eidem festis, & octauis pro cuiusque ratione celebratur, ipsisque solidum officium tribuitur sabbatis fere omnibus præter qui in Quadragesima, in qua ne ipsum quidem Annuntiationis festum celebrari placuit veteribus patribus: vt docet idem Concilium, quod supra diximus, Toletanum. Et profecto quorundam Psalmorum grauem plerisque repetitionem omitti, non iam molestum esse virgini matri credi par est, qui gratum illud, quod clerici ad ipsius filij Iesu Christi diuinum cultum commodissima & expedita ratione alliciantur. Ex scriptorum historiis diligenter consideratis, quasdam delegimus, ex probatis authoribus Græcis & Latinis fere decerptas, & has cultiore stylo non tamen fucato, sed potius ex industria & iussu Clementis pontificis attemperato, disposuimus per annum totum. Nam licet veteribus in quadragesima nulla (vt docuimus) scriptorum festa celebrari placuerit, tamen a iunioribus tam assidue in ea quoque celebrantur, vt a nobis ne tum quidem omnino festa saltem solennia sine aliquo pusillorum offendiculo vitari posse putauerimus. Vt igitur quasdam sanctorum historias retinuimus, aut reposuimus denuo conquisitas, sic quasdam omisimus illis nec probabilitate, nec grauitate pares, temeritate videlicet priuata quorundam introductas, qui dum fugerent officij ferialis longitudinem, festa scriptorum studiose conquirentes, quasdam in Breuiario præter publicam authoritatem inconsultis Pontificibus inserendas curauerunt, quas Pontifices ipsi haud dubie in vsum ecclesiæ non admisissent. Sunt enim nonnullæ (nisi fallimur) ex earum genere, que publico sanctissimoque decreto ab ecclesia reiiciuntur, & quidem in eo loco siue capite celeberrimo in quo sancta Romana ecclesia quas scripturas clericis legendas admittat, & rursus quas reiiciat, explicatur. Vbi cum multa summo iudicio sancita, tum illud habetur sanctissime & grauissime a sanctis patribus institutum de historiis scriptorum, quarum authores ignorantur. Ibi enim Gelasius papa ex synodo septuaginta episcoporum, Gesta (inquit) scriptorum martyrum, qui multiplicibus tormentorum cruciatibus, & mirabilibus confessionum triumphis irradiant, quid ita esse catholicorum dubitet? & maiora eos in agone fuisse perpressos? nec suis viribus, sed Dei gratia & antiquam & consuetudinem in sancta Romana ecclesia non leguntur: quia eorum, qui scripsere, nomina penitus ignorantur, & ab infidelibus, aut dictis superflua, aut minus apta qui rei ordo fuerit scripta esse putantur. Hactenus

Tabula literarum Dominicalium. 1564.

b	g	f	e	d	b	A	g	f	d	c	b	A	f
A				c				e				g	
e	d	c	A	g	f	e	c	b	A	g	e	d	c
		b				d			f				

IN Tabula suprascripta, literam Dominicalem singulis annis hoc pacto inuenius. Primam literam, quæ est **b a** tribue anno. **1564**. Sequentem, quæ est **g** tribue anno. **1565**. Sicque deinceps progredere quousque peruenias ad numerum anni, cuius literam scire vis. Quia litera super quam cadit numerus illius anni, erit litera Dominicalis. Quæ si vnica occurrerit, annum communem esse intelliges: si duplex, Bissextiliem. Et tunc prior, id est superior, usque ad festum Mathiæ apostoli fesuierit. Inferior autem ad reliquam anni partem accommodabitur. Sciendum autem qui finitis **18**. annis, redeundum est ad principium cum annis tunc currentibus.

Aureus numeris.

7.8.9.10.11.12.13.14.15.16.17.18.19.1.2.3.4.5.6.7.8.
9.10.11.12.13.14.15.

Simili modo, vt dictum est de litera Dominicali deprehendes etiam aureum numerum in suprascripta numerorum serie. Nam primum numerum, qui est. **7**. tribue anno. **1564**. Sequentem qui est. **8**. tribue anno. **1565**. & sic deinceps, donec ad annum tuum peruenias: & finitis. **19**. annis, regredere iterum ad principium.

Nouiluniorum Canon.

Nouilunium singulis mensibus sic reperitur: Habito aureo numero anni tui, vbicumque ille in ordine aurei numeri in Calen. posito tibi occurrerit, a loco illius diei iuxta positi sequentium verborum syllabas sursum computa. In cœlis est **hic**. vnique diei accommodando syllabam vnam. Diesque, ille supra quem syllaba, **hic**. ceciderit, dies est Nouilunii. **I**n sequenti Calend. cuilibet festo habenti aliquid proprium apponitur, quoto folio id inueniatur. Alia vero festa, quibus non apponitur folio nihil habent proprium. Item in quibusdam diebus assignantur tertiæ lectiones repetendæ ex epistolis cum fit officium de feria, quarum nonnullæ in quibusdam annis omittuntur, in aliis autem leguntur, vt infra in regulis generalibus videbitur.

IANVARIVS HABET DIES XXXI.

Au. nu.		Dies	
iiij	A	Calendis	1 Circuncisio Christi duplex maius. ##.
	b	iiij no.	2 Octaua sancti Stephani duplex mi. ##.
xj	c	iiij no.	3 Octaua sancti Ioannis euan. du. mi. ##.
	d	prid. no.	4 Octaua sanctorum Innocen. dup. mi. ##.
xix	e	Nonis	5 De vigilia epiphaniæ. ##.
viiij	f	viiij id.	6 Epiphania Christi duplex maius. ##.
	g	vij id.	7 De octaua Epiphaniæ. ##.
xvj	A	vj id.	8 De octaua Epiphaniæ. ##.
v	b	v id.	9 De octaua Epiphaniæ. ##.
	c	iiij id.	10 De octaua Epiphaniæ. ##.
xiiij	d	iiij id.	11 De octaua Epiphaniæ. ##.
ij	e	prid. id.	12 De octaua Epiphaniæ. ##.
	f	Idibus	13 De octaua Epiphaniæ duplex mi. ##.
x	g	xix cal.	14 Basilius episcopus confes. Fuit. 1. hu. ##.
	A	xviiij cal.	15 Martina virg; marty. Fuit. 2. hu. ##.
xviiij	b	xvij cal.	16 Marcellus papa martyr. ##.
vij	c	xvj cal.	17 Antonius abbas duplex minus. ##.
	d	xv cal.	18 Cathedra Romana Petri dup. ma. ##.
xv	e	xiiiij cal.	19 Telespho. papa mart. Fuit. 5. hu. ##.
iiiij	f	xiiij cal.	20 Fabianus papa & Sebast. mar. du. mi. ##.
	g	xij cal.	21 Agnes virgo mar. duplex minus. ##.
xij	A	xj cal.	22 Vincentius & Anastasius mar. ##.
j	b	x cal.	23 Alphonsus archiepiscopus confes. ##.
	c	ix cal.	24 Timotheus episcopus marty. ##.
ix	d	viiij cal.	25 Conuersio Pauli apostoli dup. ma. ##.
	e	vij cal.	26 Polycarpus episcopus marty. ##.
xvij	f	vj cal.	27 Ioannes Chrysostomus episcopus confes. ##.
vj	g	v cal.	28 Lucianus presby. mar. Fuit. 7. hu. ##.
	A	iiij cal.	29 Paulus primus eremita. Fuit. 10. hu. ##.
xiiiij	b	iiij cal.	30 Iginus papa mar. Fuit. 11. hu. ##.
	c	prid. cal.	31 Hilarius episcopus confes. Fuit. 13. hu. ##.

FEBRVA. HABET DIES XXVIII.

Et si fuerit Bissexthus. XXIX.

Au. nu.			Dies	
	d	Calendis	1	Ignatius episcopus martyr. folio. ##.
xi	e	iiii no.	2	Purificatio Mariæ virginis du. ma. ##.
xix	f	iii no.	3	Blasius episcopus martyr. ##.
viii	g	prid. no.	4	Phileas episcopus & Philoromus mar. ##.
	A	Nonis	5	Agata virgo martyr. ##.
xvi	b	viii id.	6	Dorothea virgo martyr. ##.
v	c	vii id.	7	Adauctus, & socii martyres. ##.
	d	vi id.	8	Cointha virgo martyr. ##.
xiii	e	v id.	9	Apollonia virgo martyr. ##.
ii	f	iiii id.	10	Scholastica virgo.
	g	iii id.	11	Prisca virgo mar. quæ fuit. 18 Ian. ##.
x	A	prid. id.	12	Eulalia virgo martyr. ##.
	b	Idibus	13	Ex epist. i. Petri. Propter quod. ##.
xviii	c	xvi cal.	14	Valentinus presbyter martyr. ##.
vii	d	xv cal.	15	Faustinus, & Iovita marty. ##.
	e	xiiii cal.	16	Iuliana virgo martyr. ##.
xv	f	xiii cal.	17	Ex epist. i. Petri. Deponentes. ##.
iiii	g	xii cal.	18	Ex epist. i. Petri. Charissimi. ##.
	A	xi cal.	19	Gabinus presbyter martyr. ##.
xii	b	x cal.	20	Ex epist. i. Petri. Similiter. ##.
i	c	ix cal.	21	Ex epist. i. Petri. Christo igitur. ##.
	d	viii cal.	22	Cathedra Antioch. Pet. apo. du. ma. ##.
ix	e	vii cal.	23	Ex epist. i. Petri. Seniores. Vigilia. ##.
	f	vi cal.	24	Mathias aposto duplex maius. ##.
xvii	g	v cal.	25	Epist. Pauli ad Phil. Paulus. ##.
vi	A	iiii cal.	26	Ex epist. Pauli ad Philip. Mihi. ##.
	b	iii cal.	27	Iulianus, & Eunus martyres. ##.
xiii	c	prid. cal.	28	Ex epist. Pauli ad Philip. Itaque. ##.

MARTIVS HABET DIES XXXI.

Au. nu.			Dies	
iii	d	Calendis	1	Ex epist. Pauli ad Phil. De cæte. fo. ##.
	e	iiii no.	2	Ex epist. Pauli ad Philip. Itaque fres. ##.
xi	f	iii no.	3	Emete. & Cel. & Aste. martyr. ##.
	g	prid. no.	4	Lucius papa martyr. ##.
xix	A	Nonis	5	Epistola ad Coloss. Paulus. ##.
viii	b	viii id.	6	Epistola ad Coloss. Et vos. ##.
	c	vii id.	7	Thomas Aquin. confessor. ##.
xvi	d	vi id.	8	Epistola ad Coloss. Videte. ##.
v	e	v id.	9	Quadraginta milites marty. ##.
	f	iiii id.	10	Æquinoctium.
xiii	g	iii id.	11	
ii	A	prid. id.	12	Gregorius papa confes. duplex mi. ##.
	b	Idibus	13	
x	c	xix cal.	14	
	d	xviii cal.	15	
xviii	e	xvii cal.	16	
vii	f	xvi cal.	17	
	g	xv cal.	18	
xv	A	xiiii cal.	19	Ioseph confessor duplex minus. ##.
iiii	b	xiii cal.	20	
	c	xii cal.	21	Benedictus abbas duplex minus. ##.
xii	d	xi cal.	22	
i	e	x cal.	23	
	f	ix cal.	24	
ix	g	viii cal.	25	Annuntiatio Mariæ virgi. du. ma. ##.
	A	vii cal.	26	
xvii	b	vi cal.	27	
vi	c	v cal.	28	
	d	iiii cal.	29	
xiii	e	iii cal.	30	Ex epist. ad Coloss. Igitur si. ##.
iii	f	prid. cal.	31	Ex epist. ad Coloss. Domini quod. ##.

APRILIS HABET DIES XXX.

Au. nu.			Dies	
	g	Calendis	1	Ex epist. j. ad Thess. P aulus. folio. ##.
xj	A iiij	no.	2	Ex epist. ad Thess. I deo & nos. ##.
	b iiij	no.	3	Pancratius marty. ##.
xix	c prid.	no.	4	Isidorus episcopus confessor. ##.
viiij	d Nonis		5	Vincentius confessor ordinis prædi. ##.
xvj	e viij	id.	6	Xystus papa marty. ##.
v	f vij	id.	7	Ex epist. prima ad Thess. D e cetero. ##.
	g vj	id.	8	Dionysius episcopus confessor. ##.
v	e v	id.	9	Quadraginta milites marty. ##.
	f iiii	id.	10	Æ quinoctium.
xiii	g iii	id.	11	
ii	A prid. id.		12	Gregorius papa confes. duplex mi. ##.
	b Idibus		13	
x	c xix	cal.	14	
	d xviii	cal.	15	
xviii	e xvii	cal.	16	
vii	f xvi	cal.	17	
	g xv	cal.	18	
xv	A xiiii	cal.	19	Ioseph confessor duplex minus. ##.
iiii	b xiii	cal.	20	
	c xii	cal.	21	Benedictus abbas duplex minus. ##.
xii	d xi	cal.	22	
i	e x	cal.	23	
	f ix	cal.	24	
ix	g viii	cal.	25	A nnuntiatio Mariæ virgi. du. ma. ##.
	A vii	cal.	26	
xvii	b vi	cal.	27	
vi	c v	cal.	28	
	d iiii	cal.	29	
xiiii	e iii	cal.	30	Ex epist. ad Coloss. I gitur si. ##.
iii	f prid. cal.		31	Ex epist. ad Coloss. D omini quod. ##.

Canon Sequentis Taulæ ad festa mobilia
perpetuo inuenienda.

Chapter 1

Fundamentals of Vectors

1.1 Vectors in Euclidean Space